

de raad van de gemeente Westerkwartier
per mail via griffie@westerkwartier.nl

Contactpersoon

G. Havinga

Kenmerk

1969-43569

Grootegast

5 oktober 2020

Onderwerp

Stand van zaken COVID-19

Geachte leden van de raad,

Inleiding

Met de eerste coronabesmetting eind februari in Nederland en half maart in onze provincie, konden we ook in het Westerkwartier niet meer om het coronavirus heen. Op 12 maart werden de eerste landelijke maatregelen afgekondigd om de COVID-19 epidemie te bestrijden: thuisblijven bij milde klachten, evenementen werden afgelast en zoveel mogelijk thuiswerken. Vanaf 15 maart gingen scholen, horeca en sportclubs dicht.

De gemeentelijke organisatie heeft hier direct actief op geacteerd. Voor alle zaken rondom het coronavirus is begin maart 2020 het kernteam COVID-19 ingesteld. Met als doel de COVID-19 maatregelen van het Rijk en de Veiligheidsregio Groningen zo goed mogelijk te vertalen naar gemeentelijke maatregelen en acties en zo veel mogelijk ondersteuning te bieden aan inwoners, bedrijven en de gemeentelijke organisatie. Dit team bestaat uit een vertegenwoordiging van de directie en uit de teams OOV, Advies & Relaties (Publieke Gezondheid), HRM, Communicatie, bestuursondersteuning en de gemeentelijke contactfunctionaris van Veiligheidsregio Groningen. Om grote vraagstukken die bij het kernteam langskomen goed te stroomlijnen, zijn verschillende regiegroepen met aanspreekpunten ingesteld. Zo zijn de grotere thema's (waaronder continuïteit jeugdzorg en WMO, ondersteuning ondernemers, noodopvang kinderen/onderwijs en dienstverlening gemeente) ambtelijk en bestuurlijk goed belegd.

Zoals toegezegd tijdens de raadsavond van 2 september 2020 informeren wij u met deze brief over hoe het coronavirus onze gemeente heeft geraakt, hoe de verschillende onderwerpen zijn opgepakt en hoe we daar als college mee om zijn gegaan. Onderstaande informatie is een terugblik en betreft de periode van begin maart tot half september 2020. Ontwikkelingen die na 25 september jl. plaatshadden, waaronder de aanscherping van de maatregelen op 28 september, zijn niet meegenomen in deze raadsbrief. Inzicht in de financiële consequenties zoals toegezegd in de perspectiefnota ziet u terug in de Tweede Bestuursrapportage.

Postadres Contact

Postbus 100 Telefoon 14 0594 www.westerkwartier.nl
9350 AC Leek info@westerkwartier.nl

Pagina

1 van 9

Toelichting gemeentelijke aanpak

De steunmaatregelen en andere gemeentelijke inzet met betrekking tot COVID-19 is aanvullend op reguliere gemeentelijke taken en beleid. De lijn in ons gezondheidsbeleid is preventie en het vinden van duurzame oplossingen. Daarom initiëren, faciliteren en ondersteunen we initiatieven die ervoor zorgen dat gezondheidsverschillen verkleinen, (van jongs af aan) bewegen de norm wordt en inwoners uitgenodigd worden een gezonde(re) leefstijl te realiseren.

Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid helpt daarbij. In dit concept staat een brede kijk op gezondheid centraal. Het gaat niet om wat iemand niet meer kan, maar juist om wat iemand wel kan, belangrijk vindt en eventueel wil veranderen. Bovendien gaat het niet alleen om de lichamelijke kanten van gezondheid, maar ook om het vermogen je aan te passen, welbevinden, eigen regie, veerkracht, participatie en zingeving.

Onderstaand beschrijven we per onderwerp welke gevolgen het coronavirus had op onze gemeente, welke knelpunten werden ervaren, welke landelijke maatregelen werden getroffen, hoe deze hebben uitgepakt en wat de rol van de gemeente hierin was. Ook blikken we, waar mogelijk, vooruit naar hoe we vanaf hier verder gaan.

1. Dienstverlening

Openingstijden gemeentelocaties

Vanaf 23 maart 2020 was alleen de gemeentelocatie Zuidhorn geopend voor onze dienstverlening. Alle overige locaties waren gesloten voor publiek. De openingstijden werden gewijzigd in maandag tot en met vrijdag van 8.00 uur tot 12.00 uur. De middag- en avondopenstellingen kwamen te vervallen. De telefonische dienstverlening is niet gewijzigd. Om fysieke bezoeken aan de balie te reguleren, konden inwoners voor Inwonerszaken alleen telefonisch een afspraak maken. De publieksbalies zijn coronaproof gemaakt door het plaatsen van schermen en bij de ingang staan desinfecteergels waarmee bezoekers hun handen kunnen desinfecteren. Om de 1,5 meter afstand te waarborgen zijn op de vloer pijlen met looproutes uitgezet.

Huidige situatie

Na verloop van tijd bleek het openstellen van één locatie onvoldoende om alle inwoners goed van dienst te kunnen zijn. Om die reden is sinds 1 juli 2020 ook de locatie Leek weer opengesteld voor publiek. Om aan de vraag van de inwoners te kunnen voldoen, zijn de openingstijden sinds 31 augustus 2020 verruimd met de woensdagmiddag openstelling in Leek en Zuidhorn en avondopenstelling op maandag in Zuidhorn en op donderdag in Leek. Dit is nu tot 1 januari 2021 bepaald. Op basis van de ontwikkelingen in de komende maanden zullen we voor de situatie na 1 januari aanstaande uiterlijk in december 2020 een besluit nemen. Vooralsnog is de inschatting dat we in het eerste kwartaal van 2021 de huidige situatie continueren: de continuïteit van de dienstverlening is hiermee goed geborgd.

2. Handhaving en OOV

Via de geldende noodverordening heeft de gemeente de bevoegdheid te controleren of de coronamaatregelen worden opgevolgd. Deze controle gebeurt door buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's). De boa's zijn dagelijks op pad in onze dorpen en in het buitengebied. Als het nodig is, spreken zij mensen aan op hun gedrag. De boa's hebben tot nu toe geen coronaboetes uitgedeeld.

Supermarkten

Om de verdere verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, wordt van supermarkteigenaren verwacht dat zij hiervoor maatregelen nemen. Veel supermarkten hebben een maximum ingesteld aan het aantal gelijktijdige bezoekers of verplichten het gebruik van (beperkt beschikbare) winkelwagens. De boa's hebben alle supermarkten bezocht en zijn (waar nodig) met de bedrijfsleiders in gesprek gegaan. Daarnaast kwamen er regelmatig meldingen binnen over supermarkten, die zich niet aan de regels hielden. Ook hierover zijn de boa's in gesprek gegaan met de bedrijfsleiders.

Horeca

Er is gecontroleerd in de horeca en op de terrassen op de naleving van de voorschriften rondom het coronavirus. Hierin is steeds de samenwerking met de politie gezocht. Daarnaast zijn er ook verschillende meldingen van inwoners en de politie binnengekomen over horecazaken die zich niet aan de regels hielden. Met de eigenaren zijn gesprekken gevoerd.

Een horecagelegenheid in Grootegast heeft de coronaregels herhaaldelijk overtreden. Bij meerdere controles is gebleken dat in deze horecagelegenheid de 1,5 meter regel niet in acht werd genomen. Daarnaast werd hier niet voldaan aan de verplichting een aangewezen zitplaats in te nemen. Daar komt bij dat meerdere waarschuwingen niet hebben geleid tot een verbetering van de naleving van de regels. Daarop heeft de voorzitter van de Veiligheidsregio Groningen een gebiedsverbod afgekondigd voor deze horecagelegenheid van 11 tot en met 18 september 2020. Verder valt op dat er nog steeds thuisfeestjes plaatsvinden, vooral onder de jeugd. De gevolgen van de coronacrisis vormen in het bijzonder een uitdaging voor kinderen en jongeren. We realiseren ons dat het belangrijk is hier extra oog voor te hebben

Recreatiegebieden

In de gemeente zijn tijdens het mooie weer onder andere landgoed Nienoord, de jachthaven in Leek en Strandheem in Opende goed bezocht. Dit heeft ertoe geleid dat er extra toezicht nodig was in deze recreatiegebieden. Daarnaast zijn in de jachthaven van Leek verkeersregelaars ingezet om de verkeers- en parkeerstromen goed te laten verlopen en de toegang voor hulpverleners tot Nienoordshaven te kunnen garanderen.

Afval verbranden

In verband met de coronamaatregelen zijn de milieustraten in de gemeente in de beginperiode tijdelijk gesloten (zie ook punt 7. Afvalinzameling). In het afgelopen half jaar is er een toename van het aantal afvalbranden. Ook hier hebben we extra ingezet op handhaving en zijn meerdere boetes uitgedeeld.

3. Evenementen

De evenementenbranche heeft het de afgelopen periode zeer zwaar gehad. Van het afgelasten van alle evenementen tot het weer toestaan van evenementen onder zeer strikte voorwaarden, is het in deze tijd behoorlijk pionieren. Dit geldt voor zowel aanvragers, vergunningverleners als hulpverleningsdiensten. Doordat maatregelen landelijk of regionaal opgelegd worden, is het voor organisatoren zoeken naar mogelijkheden. Vervolgens is het aan de vergunningverleners om samen met de hulpverleningsdiensten de aanvraag te toetsen en mee te kijken en denken in de mogelijkheden, met inachtneming van de risico's. Aanvragen en vergunningen werden waar nodig telkens aangepast aan nieuwe regelgeving.

Maatwerk

Vanuit de Veiligheidsregio Groningen (VRG) zijn zeer snel verschillende protocollen, toetsingskaders en handreikingen verspreid om evenementen te toetsen aan de maatregelen. De rol van de vergunningverleners is hierdoor veranderd, doordat elk evenement maatwerk wordt. Voor zowel de kleine als de grotere organisatoren was het niet altijd duidelijk wat van een organisatie gevraagd wordt. Samen met de organisatoren werd dan gekeken wat mogelijk was.

Veilige evenementen

Vele kleinere organisatoren hebben ondanks de coronacrisis op een veilige wijze evenementen kunnen organiseren. Denk hierbij aan feesten in de openlucht, circussen, wandel- en sportevenementen en aangepaste buurt- en dorpsfeesten. Daarnaast is het in samenspraak met de organisatie en hulpverleningsdiensten mogelijk geweest coronaproof een grote autocross toe te staan.

4. Communicatie

In deze tijden waarin het coronavirus de hele wereld in zijn greep heeft, is de behoefte aan eenduidige informatie, duidelijke handelsperspectieven en woorden van troost, waardering en steun erg groot. Dat geldt ook voor inwoners, ondernemers, zzp'ers en maatschappelijke organisaties in onze gemeente en medewerkers van onze organisatie.

Als gemeente Westerkwartier volgen we de landelijke richtlijnen vanuit de Rijksoverheid en de Veiligheidsregio Groningen (VRG). We stemmen ons beleid continu en in nauw overleg af met de VRG en GGD Groningen. Voor landelijk en regionale communicatie is nauwe afstemming met het team Communicatie van de VRG. Hierin hebben we als gemeente een uitvoerende rol. Als gevolg van GRIP-4 is ook de perswoordvoering over lokale corona-aangelegenheden een verantwoordelijkheid van de VRG.

Communicatiemiddelen

Corona werd in maart 2020 onderdeel van vrijwel alle communicatie van de gemeente. Om de verschillende maatregelen en acties vanuit het Rijk, de VRG, en het college kenbaar te maken is gebruik gemaakt van de gemeentepagina, is op de website een aparte coronapagina aangemaakt, zijn social media ingezet en is de pers actief geïnformeerd. Specifieke doelgroepen zoals ondernemers, de sportverenigingen en horeca zijn telkens via de ambtelijke regiegroepen geïnformeerd. Daarnaast is de burgemeester zichtbaar als burgervader via 'brieven van de burgemeester', videoboodschappen en interviews (bijvoorbeeld een wekelijkse rubriek in 'Het Westerkwartier'). Ook andere collegeleden hebben via diverse acties aandacht gevraagd voor de coronamatregelen en verschillende groepen een hart onder de riem gestoken. Zo is de rubriek 'Trots op' geïntroduceerd, waarbij het college regelmatig mensen in het zonnetje zet en aandacht besteedt aan actuele thema's en gebeurtenissen.

Interne communicatie

Voor de interne communicatie zijn het intranet (Westernet) en de interne nieuwsbrief (Update corona) ingezet. Daarnaast heeft de directie in haar wekelijkse 'directiereflecties' aandacht besteed aan corona en hebben teamleiders in hun gesprekken en overleggen steeds aandacht gevraagd voor (het in acht nemen van) de coronamaatregelen en de gevolgen daarvan voor het werk van de teams. In de gemeentelijke locaties zijn overal posters met (hygiënische) maatregelen opgehangen en zijn duidelijke looproutes voor medewerkers aangegeven.

5. Ondersteuning ondernemers en/of ZZP-ers

Veel bedrijven en zzp-ers in onze gemeente zijn en worden geraakt door de coronacrisis en de beperkende maatregelen die hieruit voortvloeien. We zien dat de impact per bedrijf verschilt en sterk afhankelijk is van de branche. Er is veel gebruik gemaakt van de landelijk genomen maatregelen om bedrijven te steunen en banen te behouden. Hierdoor is het banenverlies tot op heden relatief beperkt gebleven. Wel zijn veel flexcontracten niet verlengd. De rol van de gemeente bij de landelijke steunmaatregelen is vooral informeren en doorverwijzen.

TOZO

Daarnaast hebben we de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) uitgevoerd. Hier is veel gebruik van gemaakt. In de eerste ronde, lopend van 1 maart tot 31 mei 2020 zijn 976 aanvragen binnengekomen, waarvan 921 toegekend. De overige aanvragen zijn ingetrokken, afgewezen of dubbel ingediend. De tweede ronde, liep vanaf 1 juni 2020 tot 1 oktober 2020. De stand op 17 september 2020 laat zien dat er 161 Tozo-uitkeringen zijn verlengd, en er 10 nieuwe uitkeringen zijn toegekend. Nog lopende aanvragen zijn niet in deze raadsbrief verwerkt.

Aanvullende maatregelen

Als gemeente hebben we aanvullende maatregelen genomen, waaronder de mogelijkheid voor uitstel van belastingen en huur. Ook hebben we een specifiek pakket aan maatregelen opgesteld voor de retail sector (detailhandel en horeca). Er is € 50.000 beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van ondernemersverenigingen en winkelcentra. Van deze middelen zijn onder meer maatregelen genomen die het veilig winkelen bevorderen en is een City marketeer aangetrokken. Het verruimen van terrassen en het verruimen van de openstelling op zondag zijn eveneens mogelijk gemaakt, zodat de komst van gasten en bezoekers beter verspreid kon worden.

6. Afvalinzameling

Door de coronacrisis kregen we in onze gemeente (in lijn met de landelijke trend) te maken met een extra groot aanbod van afval. Oorzaak hiervan is de toename van thuiswerken en stijging van online aankopen. Daarnaast werd er tijdens de coronacrisis massaal geklust en opgeruimd in en om het huis. De toename in afval gold zowel voor de brongescheiden huis-aan-huisinzameling als de aanlevering bij milieustraat Tweemat en de groenlocatie Vagroen.

De inzamelaar van de brongescheiden stromen heeft hiervoor extra materieel ingezet en de reguliere inzamelvoertuigen hebben langer doorgereden. In de brongescheiden inzameling werken veel mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt en de opdrachtnemer werd geconfronteerd met bezorgdheid onder werknemers. Daarnaast hadden de inzamelaars te maken met uitval onder personeel door (preventieve) quarantaine. Daardoor was het soms lastig om voldoende personeel beschikbaar te hebben.

Er zijn afspraken gemaakt met de inzamelaar over het overeind houden van de inzameling van brongescheiden stromen, waaronder het vergoeden van meerkosten die niet onder het normale bedrijfsrisico vallen. Dit betreft bijvoorbeeld de inzet van extra voertuigen voor de inzameling en extra bedrijfsbusjes voor het nabrengen van personeel.

Om de 1,5 meter afstand maatregel goed te kunnen naleven, is het maximaal toegestaan aantal bezoekers bij milieustraat Tweemat en de groenlocatie Vagroen beperkt. Door de inzet van

verkeersregelaars is de komst van de grote aantallen bezoekers te kanaliseren. Ook heeft de inzet van extra personeel bijgedragen aan een vlotte doorstroom. Inwoners houden we via de gebruikelijke kanalen zoals gemeentepagina, website en social media en posters ter plekke op de hoogte van (wijzigingen in) de afvalinzameling.

7. Ondersteuning zorgaanbieders

Door de coronacrisis stond niet alleen de continuïteit van zorg onder de druk, maar ook het voortbestaan van zorgaanbieders. Er moesten alternatieven gevonden worden voor de face-to-face contacten en er was sprake van meerkosten om aan de coronamaatregelen te kunnen voldoen.

Landelijke maatregelen

In het begin bestond onduidelijkheid over de wijze waarop gemeenten de landelijke maatregelen moesten uitvoeren. Vanuit de VNG werden diverse opties aangedragen waardoor er geen uniforme werkwijze was. Dit gaf onduidelijkheid bij zorgaanbieders die binnen verschillende gemeenten werkzaam zijn.

Rol gemeente

Om de continuïteit te waarborgen is de gemeente de zorgaanbieders Wmo, conform VNG-advies, blijven betalen, ook als er een andere of beperkte prestatie kon worden geleverd. De zorgaanbieders hebben geboden ondersteuning en eventuele meerkosten nauwkeurig bijgehouden en continuïteitsrisico's geven ze tijdig aan de gemeente door.

Bij aanbieders van jeugdzorg worden daarnaast de extra kosten als gevolg van de coronacrisis gecompenseerd. Ook is flexibiliteit in inzet (andere vormen van jeugdhulp) en verantwoording door aanbieders toegestaan. Vraaguitval of verminderde inzetbaarheid van personeel dat leidt tot een lagere inzet van uren op de afgegeven indicatie(s) worden gecompenseerd.

Het beoogde effect van de maatregelen was dat zorgaanbieders geen omzetsderving hebben ervaren. Dit kwam ook doordat zij de eventuele niet geleverde zorg middels de regeling *Omzetcompensatie* kregen vergoed. Hiermee hebben we getracht zorgaanbieders financieel gezond te houden tijdens de coronacrisis. Ook de PGB-houders konden gebruik maken van de genoemde regelingen. Zij zijn door de gemeente hierover schriftelijk op de hoogte gebracht. Er is door de PGB-houders geen beroep gedaan op de regeling *Meerkosten*. De regeling *Meerkosten* loopt nog door tot het einde van het jaar. De komende tijd zal uitwijzen of er nieuwe of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

8. Noodopvang kinderen/onderwijs

Door de coronacrisis heeft de gemeente vanaf 16 maart tot en met eind juni 2020 onderstaande maatregelen getroffen. Deze werden na de meivakantie gefaseerd afgebouwd in verband met het openstellen van de opvang en het basisonderwijs:

- Het coördineren van noodopvang voor kinderen van ouders die werken in cruciale beroepen of voor vitale processen en indien nodig nacht- en weekendopvang en per april ook voor kinderen in kwetsbare situaties (veilig thuis, sociaal medische indicatie etc.).
- Het meedenken, faciliteren en mogelijk maken van onderwijs op afstand (waaronder mogelijkheden zoeken voor devices. Daar waar een kind die thuis niet heeft en het zoeken naar maatwerk voor kinderen die extra begeleiding nodig hebben. Daar waar ouders die niet kunnen leveren).

- De zorg voor kinderen in kwetsbare en/of onveilige thuissituaties en het regelen van maatwerkoplossingen (dat kon opvang zijn, maar ook onderwijs of begeleiding).
- Uitbetalen van vergoeding ouderbijdrage gesubsidieerde peuteropvang en vergoeden van kosten noodopvang die niet "om niet" vergoed konden worden.

Westerkwartier breed was er een aanbod voor noodopvang, dat voldeed aan de vraag van de ouders in de specifieke beroepen. Gemiddeld maakten tussen de 200 en 300 kinderen per week gebruik van de noodopvang.

Vanuit de landelijke overheid is er een financiële compensatie getroffen voor ouders, zodat de kinderopvang overeind kon blijven. Daarnaast waren er vergoedingen voor ouderbijdrage voor gesubsidieerde peuteropvang en financiële tegemoetkoming noodopvang. Er zijn kosten gemaakt voor de noodopvang die nog niet vergoed zijn. Hierover gaan we in het najaar in gesprek met de schoolbesturen en opvangorganisaties.

9. Mogelijke liquiditeitsproblemen instellingen

Eind maart 2020 heeft het college een pakket aanvullende steunmaatregelen voor bedrijven en maatschappelijke organisaties, in het kader van COVID-19, beschikbaar gesteld. Het pakket was erop gericht om als gemeente ons steentje bij te dragen aan het zoveel mogelijk overeind houden van de economische- en maatschappelijke infrastructuur in het Westerkwartier.

Organisaties hebben van diverse landelijke regelingen gebruik gemaakt. Hierdoor zijn zij in staat gesteld hun financiële verplichtingen zoals vaste lasten voor dit jaar na te komen en hun dienstverlening op aangepaste wijze opnieuw op te pakken. Er is met vrijwel alle organisaties, via de ambtelijke contactpersonen, contact onderhouden en waar nodig meegedacht en ondersteuning geboden. Een beperkt aantal organisaties heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot drie maanden opschorting van huur en belastingen. Inmiddels is het normale betalingsritme weer in gang gezet en zijn organisaties, mede dankzij gebruik van compensatie uit landelijke regelingen, in staat gebleken weer aan betalingsverplichtingen te voldoen. In de komende maanden zal blijken waar het ondanks de landelijke maatregelen toch blijft knellen. Of omdat een organisatie aan deze compensatie niet voldoende heeft of daarvoor niet in aanmerking kwam.

Een aantal situaties waren al bekend bij de gemeente. Er waren, zelfs al vóór het coronavirus, een aantal kwetsbare organisaties waarmee we als gemeente in gesprek waren. Het algemene beeld is dat het aantal organisaties, dat zich tot nu toe bij de gemeente heeft gemeld, meevalt. De organisaties weten de gemeente goed te vinden en de maatwerkaanpak wordt door organisaties gewaardeerd. Hoe dit zich de komende maanden verder gaat ontwikkelen, is sterk afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen rond een eventuele 'tweede coronagolf'. Het is de verwachting dat organisaties in het vierde kwartaal van 2020 en eerste kwartaal van 2021 de balans op gaan maken. Dat komt er werkelijk in zicht waar ze de tegenvallers niet in de bedrijfsvoering kunnen opvangen waardoor de organisaties in het voortbestaan worden bedreigd.

Er is zowel de lokale als de landelijke overheid veel aan gelegen de maatschappelijke infrastructuur te behouden. Ook het kabinet heeft hierover duidelijke uitspraken gedaan. In haar brief van 31 augustus 2020 (kenmerk: 2020-0000515138) heeft minister Ollongren gemeenten geïnformeerd hoeveel en op welke wijze medeoverheden compensatie ontvangen

van het Rijk voor misgelopen inkomsten en extra uitgaven als gevolg van COVID-19. Het betreft een reële compensatie, wat betekent dat dit niet één op één kostendekkende compensatie inhoudt voor alle kosten. Gemeenten zullen daarom zelf een afweging moeten maken op welke wijze deze middelen worden ingezet om de lokale maatschappelijke infrastructuur in stand te houden en de dienstverlening aan inwoners op peil te houden.

10. Sport en bewegen

Door de intelligente lockdown in maart 2020 waren alle vormen van sport en bewegen niet mogelijk wanneer het om drie of meer personen ging. Hierdoor konden sportverenigingen geen trainingen, wedstrijden en toernooien aanbieden en hadden ze geen kantine-inkomsten. Vanaf eind april werd de regelgeving verruimd en mochten kinderen tot 12 jaar hun trainingen weer oppakken in de buitenlucht. In mei 2020 werden de maatregelen zodanig versoepeld, dat ook jongeren en volwassenen weer buiten konden trainen, mits zij voldoende afstand zouden houden. In juni is de 1,5 meter afstandsregel voor de jongeren van 13 tot 18 jaar tijdens het sporten versoepeld en vanaf 1 juli waren binnensporten, toernooien en wedstrijden weer mogelijk. Ook werd vanaf dat moment spelcontact tijdens het sporten weer toegestaan voor volwassenen.

Eind juli 2020 is de gemeente geïnformeerd over de landelijke regeling '*Beleidsregel tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19*'. Het kabinet heeft budget beschikbaar gemaakt voor compensatie van gemeenten voor mogelijk gederfde huurinkomsten sportaccommodaties. Hiervoor kunnen gemeente een aanvraag indienen bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Naar verwachting neemt het college in oktober een besluit over het al dan niet toepassen van de regeling. Hierbij wordt de samenhang gezocht met andere compensatieregelingen, voor zowel sportverenigingen als exploitanten en pachters van sportaccommodaties.

11. Maatschappelijke instellingen/ culturele instellingen

Nadat musea half maart hun deuren moesten sluiten is nauw contact met hen onderhouden. Begin april is er een brief uit naam van het college aan alle musea verstuurd. Hierin werden zij geïnformeerd over invordering van belastingen, betaling van facturen, subsidies en leges voor evenementen en activiteiten. Ook werden ze gewezen op de landelijke regelingen. Mochten deze regelingen niet voldoende hulp bieden dan kon er uitstel van betaling van huur worden aangevraagd. Hiervan hebben twee musea gebruik gemaakt. Naast deze aanvragen hebben wij bericht van twee kleinere musea ontvangen, dat zij door het wegvallen van de entreegelden hun exploitatiekosten niet konden betalen. Zij hebben de gemeente om hulp gevraagd. Musea hebben aangegeven dat ze op dit moment nog niet omvallen, maar mocht deze periode langer gaan duren en zij geen groepen kunnen ontvangen, dan wordt de situatie wel onzeker. We zullen dan moeten kijken naar een alternatieve werkwijze voor de musea.

Vanuit de provincie is een regeling ingevoerd voor een tegemoetkoming in de kosten voor het coronaproof maken van de culturele instelling. Alleen kosten vanaf € 1.000 worden voor 50% vergoed tot een maximale vergoeding van € 2.500. Vanuit de Rijksoverheid zijn gelden toegezegd voor de gehele culturele sector, te besteden voor compensatie en transformatie van de culturele sector. Op dit moment kijken we op welke manier we deze gelden kunnen verdelen onder de culturele instellingen van onze gemeente. Duidelijk is dat er in ieder geval maatwerk wordt toegepast en niet eerder dan in april 2021 uitsluitel kan worden gegeven.

Naast de musea zijn er ook andere stichtingen binnen de gemeente die door het coronavirus zwaar getroffen zijn. Ook zij hebben hun deuren moeten sluiten juist in de periode waar zij hun meeste inkomsten genereren. Op dit moment is nog niet inzichtelijk wat de tekorten zullen zijn. Ondanks de mogelijkheid van uitstel pacht/huur en gebruikmaking van de landelijke regelingen bestaat er een risico dat de stichtingen het jaar met dusdanig grote tekorten af moet sluiten dat ze voor een financiële tegemoetkoming bij de gemeente aan zullen 'kloppen'. Ook hier zal maatwerk moeten worden toegepast.

Dorpshuizen

Spoedig nadat de landelijke corona-maatregelen werden afgekondigd is er contact gelegd met de buurt- en dorpshuizen in het Westerkwartier. Er is al in een vroeg stadium aangegeven dat ze gebruik konden maken van de landelijke regelingen. Ook is gewezen op de mogelijkheden om tijdelijk uitstel te ontvangen voor de gemeentelijke belastingen. Van deze mogelijkheden is door veel dorps- en buurthuizen gebruik gemaakt. Een aantal dorpshuizen heeft in de afgelopen maanden aangegeven problemen te verwachten indien deze situatie langer aanhoudt.

Onlangs is bekend geworden dat het kabinet landelijk € 17 miljoen voor 2020 beschikbaar stelt om gemeenten te compenseren voor de extra uitgaven voor de dorps- en buurthuizen. Deze extra uitgaven betreffen onder andere uit het kwijschelden van huur en het compenseren van tegenvallende inkomsten uit bijvoorbeeld horeca en zaalverhuur van buurt- en dorpshuizen.

Afsluiting

In deze brief gaven we u een terugblik op de afgelopen maanden. Wij realiseren ons dat de COVID-19 epidemie nog niet voorbij is. Ook de komende tijd blijven wij anticiperen op actuele omstandigheden, waaronder de komst van de Coronawet.

We gaan ervan uit u bij deze voldoende te hebben geïnformeerd over de stand van zaken. De raadvragen van de fractie GroenLinks (d.d. 29 september 2020) over dit onderwerp zijn deels mondeling beantwoord door de portefeuillehouder tijdens het raadsoverleg van 30 september jl. Daarnaast heeft u, naast deze raadsbrief, een separate raadsbrief ontvangen over de voorgenomen testlocatie COVID-19 te Grijpskerk (d.d. 29 september 2020).

Op de vraag van de fractie GroenLinks over de impact van recent door het kabinet genomen maatregelen op onze gemeente komen we in een volgende raadsbrief terug. Daar waar mogelijk zal de portefeuillehouder dit reeds mondeling toelichten bij de bespreking van deze raadsbrief. Dat geldt ook voor de raadvragen van de fractie PvdA (30 september 2020) over financiële problemen door corona bij stichtingen. We houden u op de hoogte van de ontwikkelingen rond het coronavirus en de gevolgen daarvan voor onze organisatie en gemeente.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester A. Schulting, secretaris